

گامی در

ادبیات کودکان و نوجوانان

"به همراه کتابشناسی کتاب‌های مناسب"

ویرایش دوم

تالاب

دکتر سید غفاری

عضو هیأت علمی دانشگاه پیام نور

انتشارات بهار

۱۳۹۶

انتشارات دبیزش ۷ ادبیات کودکان و نوجوانان ۱

غفاری، سعید، ۱۳۴۹ -	PN
گامی در ادبیات کودکان و نوجوانان "به همراه کتابشناسی کتاب‌های مناسب" / تألیف سعید غفاری - ویرایش ۲ - تهران؛ دبیزش، ۱۳۹۶.	۱۰۰۹
دوازده، ۱۲۸ ص. - (انتشارات دبیزش؛ ۷. ادبیات کودکان و نوجوانان؛ ۱)	۱/ف۲
ISBN 978-964-92077-6-7 ریال ۱۲۰۰۰۰	۱۳۹۶
فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیپا	
کتاب‌نامه: ص. ۱۲۷ - ۱۲۸.	
۱. ادبیات کودکان و نوجوانان - تاریخ و نقد. ۲. ادبیات کودکان و نوجوانان - کتابشناسی.	
الف. عنوان. ب. فرم. ج.	
۱۳۹۶ غ ۱۰۰۹ / ف۲ PN	
شماره کتابشناسی	
۸۰۸/۰۶۸	
۸۲۱۴۲۲۷	

شابک ۷-۶-۹۲۰۷۷-۹۶۴-۱۷۸ ISBN 978-964-92077-6-7

- عنوان: گامی در ادبیات کودکان و نوجوانان
- نویسنده: دکتر سعید غفاری
- ویراستار: دکتر عباس گیلوری
- ویراستار علمی: سوری مرتضایی‌فر
- ناشر: انتشارات دبیزش
- حروف‌نگاری رایانه‌ای: مریم محمدزاده هروی
- نوبت چاپ: ویرایش دوم، چاپ سوم، ۱۳۹۶
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- قیمت: ۱۲۰۰۰۰
- مرکز پخش: شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات کتابداری چاپار - ۸۸۸۹۹۶۸۰
- حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست مندرجات

پیشگفتار

نظر ویراستار علمی

سخن مولف

فصل اول: تاریخچه ادبیات کودک در جهان ۱

تعریف ادبیات از دیدگاه‌های مختلف ۱

تاریخچه ادبیات کودک ۵

ادبیات کودک در جهان ۷

ادبیات کودک در ایران ۹

پایه‌گذاران ادبیات نوین کودک ۱۰

فصل دوم: انواع ادبیات کودک ۱۳

شعر کودک و نوجوان ۱۳

داستان در ادبیات کودکان و نوجوانان ۲۸

افسانه‌ها ۶۰

فانتزی در ادبیات کودکان ۸۳

گزیده‌ای از کتاب‌های فانتزی ۸۸

کتاب‌های غیرداستانی ۹۰

۱۱۳	فصل سوم: کتاب‌های تصویری
۱۱۴	کتاب‌های مصور
۱۱۶	گزیده‌ای از کتاب‌های تصویری مناسب درباره الفباآموزی
۱۱۸	گزیده‌ای از کتاب‌های تصویری در زمینه عددآموزی
۱۲۰	گزیده‌ای از کتاب‌های تصویری علمی
۱۲۲	کتاب‌های تصویری با شکل معمولی و عادی کتاب
۱۲۲	کمیک‌ها و فتورمان‌ها
۱۲۳	کتاب عروسکی یا عروسک‌ها
۱۲۳	کتاب‌های نقاشی (بخوان و رنگ کن)
۱۲۵	ارزیابی کتاب‌های تصویری در ادبیات کودکان و نوجوانان
۱۲۷	فهرست منابع

پیشگفتار

از آنجا که امروزه شاهد کنفرانس‌ها و سمینارهای مختلف درباره کودک و مسائل مربوط به کودک هستیم، و این که قری - «قرن بیستم» - به نام قرن کودک را پشت سر می‌گذاریم، این باید به اهمیت مواد آموزشی کودکان بیشتر توجه کنیم.

این جانب طی چند سال تدریس درس مواد و خدمات برای کودکان و نوجوانان به دانشجویان رشد کتابخانه‌ری، بر آن شدم تا مطالبی را گردآوری و تهیه کنم تا مورد استفاده دانشجویان کتابداری قرار گیرد. حاصل این تلاش نوشتاری است که مقابل روی شما قرار دارد. در اینجا جا دارد که از همه کسانی که با مطالعه دقیق این اثر و ارائه نظرات و پیشنهاد های سازنده خود به یاری نگاشته، متاثره‌اند تشکر و قدردانی کنم. بدیهی است که هیچ اثری کامل نیست و با ارائه نظرات و پیشنهاد های سازنده متخصصان و اندیشمندان نازک‌اندیش و باریک‌بین، بی‌تردید محتوایی پربار را ارائه خواهد شد. لذا از همه همکاران و متخصصان تقاضا دارد با پیشنهاد های سازنده خود نگارنده را در تکمیل و رفع نواقص اثر در چاپ‌های آتی یاری نمایند.

در پایان جا دارد از همکاری صمیمانه استادان آقای دکتر شکری، آقای دکتر مقصودی و خانم مرتضایی‌فر و آقای ابوالفضل هاشمی که همواره مرا در چاپ کتاب همراهی کرده‌اند و همچنین از همکاری خانواده‌ام که در طول این مدت شرایط کار را مهیا نموده و تا پایان کار مشوق اینجانب بوده‌اند تشکر و قدردانی نمایم.

سخن مولف

انسان غالباً در تمام دوران زندگی به داستان نیازمند است اما در هر سنی نوع آن تغییر می‌کند و داستان‌گویی یکی از وسایل و روش‌های آموزش و پرورش در گذشته بوده، و جزئی از زندگی انسان‌های اولیه به‌شمار رفته است.

کودکان و نوجوانان با گوش دادن و خواندن داستان‌ها و افسانه‌ها، با حقایق و تجارب زندگی آشنا می‌شوند. بازگو کردن حکایات و ذکر وقایع و حوادث، ازجمله هنرهای زیبایی است که در جهان از قدیمی‌ترین هنرها به‌شمار می‌رفته و بیش از سایر هنرها در پرورش کودک و انتقال تمدن، فرهنگ و اطلاعات نیاکان به فرزندان مژدرده است. علاوه بر مسرت حاصل از شنیدن داستان‌های گوناگون، داستان، رشد و تکامل ذهنی را نیز تقویت می‌شود.

داستان ابزاری برای ارضای نیازهای عاطفی کودکان و حتی بزرگسالان بوده و هست. داستان به کودکان فرصت می‌دهد تا درباره «خود» و محیط پیرامین خویش فکر کنند و محیط زندگی خود را بهتر بشناسند. اکنون می‌توان همه جنبه‌های زندگی را در کتاب‌های کودکان منعکس و مجسم ساخت. با معرفی کتاب‌هایی درباره زندگی روزانه، می‌توانیم کودک را تشویق و آموزش دهیم. اما باید به اهمیت انتخاب کتاب مناسب توجه داشت. چراکه کتاب مناسب در تربیت و رفتار کودکان تأثیر فراوانی دارد. سلامت یک مسئول امور تربیتی را باید در میزان و روش توجه از افراد جامعه و موفقیت‌های آنها جستجو کرد. یک نظام تربیتی سالم، هنگامی می‌تواند از سعادت واقعی برخوردار شود که در رفتار و افکار متعلم هماهنگی ایجاد نماید. با چنین تربیتی است که انسان هر روز بیشتر از انسان حیاتی آن را درمی‌یابد و بدان احساس نیاز می‌کند.

سعید غفاری

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد همدان - گروه کتابداری